

کارنامه و عملکرد نهضت آزادی ایران

کامران غضنفری

www.ketab.ir

مؤسسه فرهنگی هنری قدر ولایت

فهرست مطالب

۷	مقدمه
۹	فصل اول: مهندس مهدی بازرگان
۱۱	سابقه خانوادگی مهندس بازرگان
۱۴	بازرگان و نهضت مقاومت ملی
۲۱	بازداشت، محکومیت و عقوبت بازرگان
۲۷	رهاندازی جمعیت دفاع از آزادی و حقوق بشر
۳۲	بازرگان و آیت الله شریعتمداری
۴۱	تلاش برای فراری دادن سران رژیم شاه
۵۵	خودبختگی در برابر غرب
۶۵	تعارض بازرگان با آیت الله طالقانی، شهید مطهری، شهید چمران
۷۰	به کارگیری عناصر ناصالح در برخی پست‌های حساس
۸۲	فراهم کردن زمینه برای فعالیت گروه‌های ضد انقلاب در کردستان
۸۹	مخالفت با کمیته‌ها و دادگاه‌های انقلاب اسلامی
۹۳	فصل دوم: نهضت آزادی
۹۵	تأسیس نهضت آزادی ایران
۱۰۳	نهضت آزادی و دولت علی امینی
۱۰۷	نهضت آزادی و رژیم سلطنتی

۱۲۷	نهضت آزادی و گروه فرقان.....
۱۳۱	ارتباط نهضت آزادی با جبهه ملی
۱۳۴	نهضت آزادی و قانون اساسی
۱۳۷	نهضت آزادی و آمریکا.....
۱۴۳	دکتر ابراهیم یزدی و نهضت آزادی.....
۱۶۲	مهره‌ای به نام عباس امیر انتظام.....
۱۸۲	توطئه انحلال مجلس خبرگان.....
۱۸۹	دولت موقت و آمریکا.....
۱۹۷	عکس‌العمل در برابر تسخیر لانه جاسوسی آمریکا
۲۰۰	نهضت آزادی و بنی صدر
۲۰۴	نهضت آزادی و گروهک تروریستی مجاهدین خلق.....
۲۱۷	مواضع نهضت آزادی نسبت به امام خمینی و روحانیت
۲۲۳	نهضت آزادی و جنگ تحمیلی
۲۴۳	راه‌اندازی جمعیت دفاع از آزادی و حاکمیت ملت ایران
۲۴۶	موضع امام خمینی (ره) در برابر نهضت آزادی و دولت موقت
۲۵۳	بازرگان و دولت موقت از دیدگاه مقام معظم رهبری
۲۵۸	نهضت آزادی و براندازی حاکمیت جمهوری اسلامی ایران
۲۹۱	فهرست منابع
۲۹۱	الف - کتب
۳۰۱	ب - مقالات
۳۰۷	منابع اخبار، گزارشات و

مقدمه

چند سال پس از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲، «نهضت آزادی ایران» از دل تشکیلات غربگرایی «جبهه ملی ایران»، بیرون آمد و به ریاست مهندس بازرگان اعلام موجودیت کرد. در نگاه اول به نظر می‌رسید که ظاهر مذهبی برخی از سران نهضت آزادی، منجر به اتخاذ مواضع انقلابی برای نسبت به جبهه ملی گردد؛ اما علی‌رغم همکاری برخی چهره‌های مبارز مانند آیت‌الله طالقانی و به دلیل حضور تحصیل‌کردگان کشورهای غربی، خط غالب در نهضت آزادی به تفاوت چندانی با خط سیاسی جبهه ملی نداشت. آنان گرچه نسبت به برخی سیاست‌های رژیم شاه انتقاد داشتند، اما چارچوب قانون اساسی حکومت مطلقیتی را پذیرفته و به آن وفادار بودند. برای همین که در طول عمر حکومت محمد رضا پهلوی، نهضت آزادی هیچ اقدامی در راستای مخالفت عملی و سرنگونی آن رژیم، انجام نمی‌دهد.

از سوی دیگر، به دلیل نفوذ اطلاعاتی ساواک و سازمان سیا در درون تشکیلات نهضت آزادی، از همان آغاز، همه فعالیت‌های اعضای نهضت آزادی، تحت اشراف اطلاعاتی حکومت شاه قرار داشته است. نفوذ سازمان سیا در داخل نهضت آزادی، تا دوران کنونی نیز همچنان ادامه دارد.

سران نهضت آزادی به دلیل اطلاعات ضعیف و سطحی مذهبی و همچنین بی‌اعتنایی نسبت به روحانیت مبارز و مخالف استعمار غرب، پیش از انقلاب اسلامی با

فردی همچون آیت الله شریعتمداری - مرتضی‌یاساواک و دربار شاه - ارتباط برقرار کرده و او را شایسته مرجعیت شیعیان جهان می‌دانستند. این موضوع باعث شد تا پس تشکیلات، پس از پیروزی انقلاب اسلامی دچار تناقضات عقیدتی و سیاسی گسترده‌ای گردد.

پس از تصرف سفارت آمریکا به دست دانشجویان مسلمان پیر و خط امام و فتنی اسناد ارتباطات گسترده اعضای نهضت آزادی با سفارت آمریکا، وجهه سیاسی نهضت آزادی به طور بارزی مخدوش گردید. همچنین در طی هشت سال جنگ تحمیلی، مواضع نهضت آزادی باعث گردید تا آنان از عرصه سیاسی کشور به حاشیه رانده شوند. از هنگام پایان جنگ تحمیلی بدین سو نیز نهضت آزادی فراز و فرودهای بسیاری را پشت سر گذارده و نقش‌های گوناگونی را ایفا کرده که مطایعه و بررسی آنها در راستای آگاهی از جریانات سیاسی تاریخ معاصر کشور، جالب و مفید می‌باشد.

کامران غضنفری